

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/188/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817205031
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5817205031.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcov: 1a/ M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. L. XXX/X, D., 1b/ V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX/XX, D., právne zast. JUDr. Petrom Machajom, advokátom so sídlom T. XX, F. K., 1c/ A. H., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, 1d/ Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/X, D., 1e/ Ing. V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, D., žalovaní v 1d/ a 1e/ rade právne zast. JUDr. Petrom Machajom, advokátom so sídlom T. XX, F. K. (žalovaní v 1a/ až 1e/ rade ako právni nástupcovia po zomrelom V. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom D. XXX/X, zomr. XX.XX.XXXX), proti žalovanému: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, právne zast. JUDr. Slavomírom Bachyncom, advokátom so sídlom W. XXX, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o návrhu žalobcov 1a/ a 1c/ na zastavenie konania, na odvolanie žalobcov 1b/, 1d/, 1e/ proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 2C/59/2017-154 zo dňa 24. mája 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd konanie zastavil voči pôvodnému žalobcovi 1a/ M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., S. ul. XXX/X, D. a pôvodnej žalobkyni 1c/ A. H., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, D. s poukazom na ich dispozitívny úkon, ktorým zobrali žalobu voči žalovanému späť a ustanovenie § 144, § 146 ods. 1 CSP. Uvedol, že v danom prípade ide o nútené spoločenstvo účastníkov konania podľa § 78 ods. 1 CSP a nie o nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania podľa § 77 ods. 1 CSP.

2. Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote doručili odvolanie žalobcovia v rade 1b/, 1d/ a 1e/. Uvedli, že súd sa svoje rozhodnutie snažil odôvodniť v bodoch 2-5 svojho rozhodnutia, čo sa mu však nepodarilo, lebo nezodpovedal na otázky, ktoré vystupujú do popredia. Nevysporiadal sa so späťvzatím žaloby žalobcami v rade 1a/ a 1c/, nakoľko súd nevedel, čoho sa títo žalobcovia domáhajú a nevedia to doteraz ani strany v konaní, ktorú časť žaloby vzali žalobcovia 1a/ a 1c/ späť. Preto v otázke, či v danom prípade nemal súd zastaviť celé konanie, zastali názor, že už pred vydaním rozhodnutia súd nezistil bez pochybností, čo vlastne žalobcovia 1a/ a 1c/ v tomto konaní žiadajú. Podľa platnej právnej úpravy a súdnej praxe na Slovensku, dedičia žalobcu tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, sú univerzálni sukcesori, vstupujú do právneho postavenia jedného žalobcu, preto tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo. Z tohto dôvodu sa mal súd spýtať žalobcov 1a/ a 1c/, či chcú vystupovať na strane žalobcov alebo na strane žalovaných a po ich výbere mal pokračovať v konaní bez vydania rozhodnutia. Uvedený postup pripúšťa aj uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 260/2011-13, pričom v tejto súvislosti poukázali i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 264/2007 s tým, že pre sporové konanie začaté na základe návrhu podaného odkázanými dedičmi (§ 175 ods. 2 OSP) treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov a to tak na strane žalobcov ako aj na strane žalovaných. Preto pri posudzovaní návrhu žalobcov 1a/ a 1c/ mal súd

vychádzal z ustanovení § 77, § 78 CSP a mohol v konaní pokračovať už na pojednávaní bez vydania rozhodnutia. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Zároveň žiadali o priznanie náhrady trov odvolacieho konania.

3. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd zastal názor, že prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

5. Prvoinštančný súd na jednej strane správne konšatoval, že v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi možno považovať za ustálený záver, že až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci sú všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov, pričom v danom určovacom spore títo majú postavenie tzv. nútených procesných spoločníkov (§ 78 ods. 1 CSP). Konania o takejto žalobe sa tak musia zúčastniť (ako žalobcovia alebo ako žalovaní) všetci dedičia, inak je daný nedostatok vecnej legitímácie. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. mája 2019 sp. zn. 8Cdo 94/2018).

6. Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

7. Podľa § 78 ods. 2 CSP, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

8. O nútené procesné spoločenstvo ide vtedy, keď hmotnoprávna vecná legitímácie svedčí v spore viacerým subjektom a teda, ak je z hľadiska hmotného práva potrebné a nevyhnutné, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne alebo ak je pre úspech v spore nevyhnutné žalovať viacero subjektov.

9. Podľa § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

10. Podľa § 77 ods. 2 CSP, na zmenu žaloby, na jej späťvzatie, na uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmiery je potrebný súhlas všetkých, ktorí vystupujú na jednej strane.

11. Nútené spoločenstvo upravené v ust. § 78 CSP bolo podľa účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy, teda Občianskeho súdneho poriadku judikatúrou nazývané tiež ako nútené a nerozlučné spoločenstvo; pričom sa spravovalo tou istou právnou úpravou v § 91 ods. 2 O.s.p. ako nerozlučné spoločenstvo. Nová právna úprava právnou úpravu núteného spoločenstva vyčlenila do osobitného ustanovenia § 78 CSP, preto sa už § 77 CSP na také procesné spoločenstvo, pri ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu, nebude aplikovať výnimkou ust. § 77 ods. 2 a 3 CSP s poukazom na čl. 4 ods. 1 základných princípov CSP.

12. Podľa čl. 4 ods. 1 základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

13. V takomto prípade, vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcov 1a/ a 1c/ je takýmto ustanovením § 77 ods. 2 CSP, podľa ktorého na zmenu žaloby, na jej späťvzatie, na uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmiery je potrebný súhlas všetkých, ktorí vystupujú na jednej strane.

14. V nadväznosti na uvedené bolo potrebné, aby prvoinštančný súd pri rozhodovaní o späťvzátí žaloby žalobcami v rade 1a/ a 1c/ postupoval v zmysle ust. čl. 4 ods. 1 v súvislosti s ust. § 78 a § 77 ods. 2 CSP. Pokiaľ takto prvoinštančný súd nepostupoval, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (§ 389 ods. 1 písm. b/ v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)